

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на работещите в Института за български език при Българската академия на науките

Настоящият кодекс представя принципите за професионална етика, възприети от работещите в ИБЕ на БАН. Придържането към тези принципи осигурява благоприятен климат за работа, което е предпоставка за поддържането на висок професионализъм и добър имидж на организацията в обществото.

От работещите в ИБЕ при БАН се очаква да възприемат етичните норми на поведение, очертани в Етичния кодекс на служителите на БАН и в този кодекс, и да се придържат към принципите на професионалната етика.

Несъобразяването с етичните норми на поведение води до подкопаване на престижа на ИБЕ. Обслужването на обществените интереси предполага действията на Института да се възприемат с доверие и уважение в обществото. Във връзка с това от всеки работещ в ИБЕ се очаква да показва професионализъм, да се отнася с уважение към гражданите, представителите на всички държавни органи и на други юридически лица, както и към останалите служители в Института.

Задължение на всеки работещ в ИБЕ при БАН е да се запознае с настоящите правила, при необходимост да търси от прекия си ръководител разяснения и да ги спазва в своята служебна дейност.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Етичните правила в този кодекс са приложими спрямо всички работещи в ИБЕ и се отнасят до:

- взаимоотношенията между работещите в БАН и държавните органи
- взаимоотношенията между работещите в ИБЕ и гражданите и юридическите лица
- взаимоотношенията между отделните служители в системата на БАН
- правата и задълженията на работещите в ИБЕ.

Чл. 2. Работещите в ИБЕ при БАН изпълняват своите задължения при спазване на Закона за Българската академия на науките и Устава на БАН, утвърдените вътрешни правила и процедури, както и всички други законови и подзаконови нормативни актове, които регламентират дейността на Академията, нейните звена и нейните служители.

/1/ Дейността на работещите в Института се осъществява при спазване на принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност при осъществяването на служебните задължения.

/2/ Работещият в ИБЕ извършва дейността си компетентно, на високо професионално равнище, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява ефективността от своята работа в интерес на ИБЕ.

/3/ Работещият следва поведение, което не накърнява престижа на ИБЕ и неговите членове, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

/4/ При изпълнение на служебните си задължения работещият се отнася с уважение към всеки, като зачита правата и достойнството на личността и не допуска да се проявява дискриминация.

Глава втора ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ВЪНШНИ ЛИЦА

Чл. 3. /1/ Работещият в ИБЕ изпълнява поетите си задължения отговорно, безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи.

/2/ Работещият в ИБЕ е длъжен да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.

/3/ Работещият в ИБЕ отговаря на поставените му въпроси в съответствие с функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва лицата към друг свой колега или към съответен Институт, притежаващ нужната компетентност.

Глава трета ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 4. /1/ При изпълнение на служебните си задължения работещият в ИБЕ следва поведение на висок професионализъм, безпристрастност, активност и честност, като не допуска личните политически пристрастия да му влияят.

/2/ Всеки учен от ИБЕ при провеждане на научните си изследвания и публикуване на трудове спазва научната етика, стреми се към оригинални приноси и не допуска прояви на плагиатство.

/3/ Когато прави предложения пред колеги и пред ръководството на ИБЕ, работещият в ИБЕ предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

/4/ Работещият в ИБЕ е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява разпоредбите на прекия си ръководител и на ръководството на ИБЕ.

/5/ Работещият в ИБЕ не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение, но следва да мотивира своя отказ пред органа, който му разпорежда.

/6/ Работещият в ИБЕ поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата си.

/7/ Работещият в ИБЕ противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в ИБЕ.

/8/ Работещият в ИБЕ не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като изразяване на официална позиция на Института.

/9/ Работещият в ИБЕ не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които може да повлияят върху изпълнението на служебните му задължения и вземането на решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 5. /1/ При изпълнение на служебните си задължения работещият в ИБЕ опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Той своевременно информира прекия си ръководител при случаи на загуба или повреждане на повереното му имущество.

/2/ Всички данни и документи на ИБЕ може да се използват от работещия в ИБЕ само при изпълнение на служебните му задължения и при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 6. Работещият в ИБЕ е длъжен да се съобразява с всички правилници и вътрешни разпоредби на Института, да спазва установеното работно време в Института и да присъства на работното си място.

Глава четвърта

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 7. /1/ Работещият в ИБЕ не може да участва при обсъждането, подготовката, вземането и изпълняването на решения, когато той или свързани с него лица са заинтересувани от съответното решение или когато има със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност.

/2/ При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, работещият в ИБЕ следва своевременно да уведоми своя ръководител.

/3/ Работещ в ИБЕ, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в ИБЕ, следва своевременно да уведоми своя работодател за това.

/4/ Когато работещият в ИБЕ се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл. 8. /1/ Работещият в ИБЕ не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

/2/ Работещият в ИБЕ не участва в каквито и да било сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функция и задължения.

/3/ Всеки, който напусне ИБЕ, не трябва да злоупотребява с информацията, която му е станала известна във връзка с длъжността, която е заемал, или с функциите, които е изпълнявал.

Глава пета

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РАБОТЕЩИТЕ В ИБЕ

Чл. 9. В отношенията с колегите си работещият в ИБЕ проявява лоялност, уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 10. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на прекия си ръководител, без това да дава отражение при изпълнение на служебните им задължения.

Глава шеста

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 11. /1/ При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот работещият в ИБЕ следва поведение, което не подкопава престижа на ИБЕ.

/2/ Работещият в ИБЕ не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

/3/ Работещият в ИБЕ се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови.

/4/ Работещият в ИБЕ спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и институцията, която представлява.

Чл. 12. Работещият в ИБЕ не може да упражнява дейности, по сочени в Законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 13. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, на работещия в ИБЕ следва да се потърси отговорност и той да се оттегли от длъжността, която заема.

Глава седма АНГАЖИРАНост НА РЪКОВОДСТВОТО

Чл. 14. Ръководството на ИБЕ се придържа към принципите на прозрачност при вземане на решения, диалог и зачитане на становището на отделните звена. Ръководството гарантира равнопоставеност на всички звена в Института и предоставя равни възможности за професионална реализация на всички учени и служители.

Чл. 15. Ръководството предприема необходимите действия за осигуряване на нормални условия на труд и добър климат на работното място и подпомага професионалното развитие на кадрите.

Чл. 16. Ръководството гарантира опазването на личните данни и всякаква поверителна информация, достигнала до него във връзка с изпълнение на служебните задължения на учените и служителите.

Чл. 17. Ръководството на Института следва своевременно да разяснява на учените в ИБЕ официалната позиция на Института по професионални и научни проблеми, които са от значим обществен интерес.

Чл. 18. Ръководството следва да доведе този кодекс до знанието на всички учени и служители в ИБЕ при БАН за сведение и изпълнение, като запознаването с неговото съдържание се удостоверява лично от работещия чрез подпис.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Нормите на настоящия кодекс са задължителна част от трудовоправните задължения на служителите в ИБЕ.

§ 2. Работещите в ИБЕ са длъжни да спазват разпоредбите на настоящия кодекс и във връзка с това да се информират за поправки и изменения на неговите разпоредби.

§ 3. В шестмесечен срок от приемането на Етичния кодекс непосредственият ръководител на съответното структурно звено в ИБЕ изпълнява задължението си по чл. 18.

§ 4. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия в ИБЕ с разпоредбите на този кодекс в **7-дневен срок** от встъпването.

§ 5. Етичният кодекс е приет от Общото събрание на ИБЕ с Решение по Протокол № 3 / 16.07.2012 г., на основание чл. 7, ал. 1, т. 16 и чл. 11 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и е елемент от системата за финансово управление и контрол в Българската академия на науките.

§ 6. За неуредените в този кодекс случаи се прилагат разпоредбите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Кодекса на труда, Закона за БАН, Устава на БАН и вътрешните общоакадемични актове.

§ 7. При неспазване на нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

§ 8. За целите на този кодекс понятията „свързани лица” и „частен интерес” имат смисъла и съдържанието, посочени в Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

§ 9. Изменения и допълнения на настоящия кодекс се извършват по реда на неговото приемане.

§ 10. Етичният кодекс влиза в сила от датата на приемането му.

Председател на ОС на ИБЕ: проф. д.ф.н. Марияна Цибранска-Костова

Директор на ИБЕ: проф. д-р Светла Коева

Съгласуван с: юрист Мая Златева